

Sygn. akt VI Ka 306/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Andrzej Tekieli

Protokolant Jolanta Kopec

po rozpoznaniu w dniach 23 lipca 2013r., 26 lipca 2013r. i 10 września 2013r.

sprawy **M. M.**

obwinionego z art. 86 § 1 kw

z powodu apelacji, wniesionych przez obwinionego i obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 22 kwietnia 2013 r. sygn. akt II W 2156/12

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec obwinionego M. M. w ten sposób, że na podstawie art. 39 § 1 kw odstępuje od wymierzenia obwinionemu kary,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł. K. kwotę 619,92 zł w tym 115,92 zł podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej obrony obwinionego z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

III. zwalnia obwinionego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 306/13

UZASADNIENIE

M. M. obwiniony został o to że:

w dniu 15 maja 2012 r. ok. godziny 19.30 w miejscowości B. gmina S. woj. (...) kierował na drodze publicznej wózkiem inwalidzkim o napędzie elektrycznym i nie zachował należytej ostrożności oraz bezpiecznej odległości na skutek czego najechał na stojącego przy skraju drogi S. P. (1) czym spowodował dla niego zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym

tj. o wykroczenie z art.86 § 1 kw.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie II W 2156/12:

1. uznał obwinionego M. M. za winnego tego że w dniu 15 maja 2012 r. ok. godziny 19.30 w miejscowości B. gmina S. woj. (...) kierując na drodze publicznej wózkiem inwalidzkim o napędzie elektrycznym nie zachował należytej ostrożności podczas omijania stojącego przy skraju jezdni S. P. (1) oraz bezpiecznej odległości od niego na skutek czego najechał na stojącego przy skraju drogi S. P. (1) czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym tj. wykroczenia z art.86 § 1 kw. I za to na podstawie art.86 § 1 k.w. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 200 zł.;

2. na podstawie art.624 § 1 k.p.k. w zw. z art.119 k.p.o.w. zwolnił obwinionego od ponoszenia kosztów postępowania w niniejszej sprawie obciążając nimi Skarb Państwa;

3. na podstawie art.29 ust.1 ustawy z dnia 26.05.1982 r. Prawo o adwokaturze w zw. z § 14 ust.2 pkt 2 w zw. z § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 .09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł. K. kwotę 180 zł. tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej kontroli udzielonej z urzędu oraz kwotę 41,40 zł. podatku od towarów i usług.

Apelacje od powyższego wyroku złożyli obrońca obwinionego i osobiście obwiniony M. M..

Obrońca obwinionego w swojej apelacji zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego tj. art. 2 pkt. 20 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym poprzez niewłaściwe zastosowanie i uznanie osoby poruszającej się w wózku inwalidzkim za kierującego pojazdem podczas gdy art.2 pkt.18 w/w ustawy nakazuje traktować osobę poruszającą się w wózku inwalidzkim jako pieszego;

2. naruszenie prawa materialnego tj. art.11 ust.1 ustawy Prawo o ruchu drogowym poprzez błędną wykładnię polegającą na uznaniu przez Sąd Rejonowy, iż pokrzywdzony w miejscu zdarzenia miał prawo korzystać z jezdni mimo, że poza jezdnią znajdowało się pobocze, w którym mógł bezpiecznie przebywać i nie musiał ustąpić miejsca nadjeżdżającemu wózkowi inwalidzkemu;

3. naruszenie prawa materialnego tj. art.86 kw. poprzez błędną jego wykładnię polegającą na uznaniu przez Sąd Rejonowy, iż M. M. podczas omijania S. P. (1) nie zachowując odpowiedniego odstępu od niego i uderzając go prowadzonym przez siebie wózkiem spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Stawiając powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie M. M., ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze.

Obwiniony M. M. podniósł w apelacji że nie zgadza się z wyrokiem, nie był w sprawie przesłuchany przez policje ani przez Sąd tylko wydano wobec niego wyrok zaoczny. Podkreślił że jest inwalidą I grupy z czterokończynowym niedowładem oraz że wyznaczony obrońca z urzędu nie skontaktował się z nim ani z jego przedstawicielem ustawowym który jest notarialnie ustanowionym pełnomocnikiem. Jak należy domniemywać z treści apelacji obwiniony wniósł o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie go od popełnienia przypisanego mu czynu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacje co do zasady nie zasługiwały na uwzględnienie, niemniej odniosły ten skutek że nastąpiła zmiana wyroku w sposób wskazany poniżej.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów procesowych zawartych w apelacji obwinionego wskazać należy, że obwiniony prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy w dniu 15.04.2013 r. (k.40) nie stawił się na nią w związku z czym Sąd I instancji zgodnie z treścią art.71 § 4 k.p.o.w. uprawniony był do przeprowadzenia rozprawy zaocznie i wydania wyroku chociażby nawet obwiniony nie był przesłuchany w toku czynności wyjaśniających. Niepełnosprawność obwinionego była jedną z przesłanek wyznaczenia mu obrońcy z urzędu (k.38), a jego osobista apelacja- podpisana przez ojca będącego pełnomocnikiem – została przyjęta i rozpoznana przez sąd odwoławczy. Obwiniony miał więc zapewnione prawo do obrony.

Odnosząc się do apelacji obrońcy obwinionego wskazać należy na następujące okoliczności. Rację ma skarżący gdy podnosi że zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim uznawana jest za pieszego, nie zaś za kierującego pojazdem. Nie dostrzegł powyższego Sąd I instancji. Jednakże wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. jest powszechne, ogólnospawcze. Może je popełnić każdy, nie tylko kierujący pojazdem, nawet nie tylko uczestnik ruchu. Sprawcą tego wykroczenia może być więc także osoba poruszająca się na wózku

inwalidzkim (zob.T.Grzegorzcyk, W.Jankowski,M.Zbrojewska, Kodeks wykroczeń...s.390; T.Bojarski, A.Michalska-Warias, M.Szewczyk, Kodeks wykroczeń...s.231; R.A.Stefański, Kodeks wykroczeń...LEX28/2013) Z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego niekwestionowanego przez żadnego ze skarżących wynika, że pokrzywdzony S. P. stojąc rozmawiał z dwoma osobami przy drodze biegnącej przez B.. Znajdował się on wówczas na skraju jezdni a pozostałe dwie osoby poza jezdnią. Nie ma jednak racji skarżący obrońca gdy twierdzi, że pokrzywdzony powinien ustąpić miejsca poruszającemu się wózkiem inwalidzkim obwinionemu. Pokrzywdzony zgodnie z art.11 ust.1 ustawy Prawo o ruchu drogowym mógł korzystać z jezdni pod warunkami wymienionymi w tym przepisie, przy czym zobowiązany był do ustępowania miejsca nadjeżdżającemu pojazdowi, obwiniony zaś traktowany być powinien jak pieszy, o czym mowa była powyżej. Z ustaleń Sądu I instancji wynika, że gdy obwiniony najechał na pokrzywdzonego drogą nie poruszali się inni uczestnicy ruchu, obwiniony miał do dyspozycji całą szerokość swojego pasa ruchu a nawet pas ruchu w przeciwną stronę. Tymczasem uderzył on pokrzywdzonego prowadzonym przez siebie wózkiem w nogę, co więcej po uderzeniu uruchomił wózek i ponownie najechał na S. P. zwracając się do niego wulgarnie aby zszedł mu z drogi (str.1-2 uzasadnienia k.55 – 55 odwrót akt). Po tym zdarzeniu pokrzywdzony musiał korzystać z pomocy lekarskiej. Takie zachowanie na jezdni musi być uznane za spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu lądowym.

Nie uwzględniając wniosków apelacji i przyjmując sprawstwo i winę obwinionego Sąd Okręgowy uznał jednocześnie, że zasadnym będzie odstąpienie od wymierzenia mu kary w oparciu o art. 39 § 1 k.w. i w ten sposób zmienił zaskarżony wyrok. Przemawiają za tym okoliczności podmiotowe tj. właściwości i warunki osobiste obwinionego, dotychczas niekaranego za tego rodzaju wykroczenia, inwalidy I grupy, osoby niewątpliwie ciężko doświadczonej przez los, której zachowania nawet agresywne czy wulgarnie powinny być oceniane przez pryzmat tego ciężkiego doświadczenia. Zmieniając zaskarżony wyrok w tym zakresie Sąd Okręgowy w pozostałej części utrzymał go w mocy.

Na podstawie art.29 ust.1 ustawy Prawo o adwokaturze Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł. K. kwotę 619,92 zł. w tym 115,92 zł. podatku od towarów i usług, tytułem nieopłaconej obrony obwinionego z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. z art.119 k.p.o.w. Sąd Okręgowy mając na uwadze sytuację materialną obwinionego zwolnił go od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.